

Isertuussanik kalerriisartut pillugit inatsissamik kalerriisartunik illersuisussamik Naalackersuisut piareersaallutillu siunnersuuteqarnissaannik, suliaassallu tamatuma aalajangiiffigisassatut siunnersuut manna akuersissutigineqarniariapat aallartinneqarnissaannik, peqquneqarnissaannik Inatsisartut aalajangiiffigisassaattut siunnersuut.

(Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup, Inuit Ataqtigiit)
(Siullermeerneqarnera)

Demokraatit Inatsisartunut ilaasortaq Asii Chemnitz Narup qutsavigaat isummerfigisassatut siunnersuummut pingaaruteqartumut.

Demokraatit isumaqatigilluinnarpaat, peqquserlunnerit suugaluartut tamarmik nunatsinni akiorneqartariaqartut. Pingaarnepaatulli, isertuussanik kalerriisartunut sinaakkusiissassugut toqqissisimanartumik isumannaatsumillu.

Politikkeriuninni ukiuni kingullerni suliffeqarfinniit assigiinngitsuniit sulisut amerlasuut atassuteqarfigisarpakka. Nassuerutigisinnaavara, qanoq ajornakusoorsinnaatiginera, uagut politikkerit akulerutinnginnissatsinnut isuma ataqqisussaagatsigu innuttaasut saaffiginnissutaat qanorluunnit imaannaangitsigigaluarpata.

Assigiinngitsumik iliuuseqarnissamut periarfissaqarpoq, kisiannili assersuutigalugu tarnikkut ajoqutaasinnaasumik suliffeqarfinni avatangiisinut tunngasimappat, assersuutigalugu suliffeqarfimmi pisortamiit, ajornakusoorpoq pineqartumi iliuuseqarsinnaaneq. Sulisut taamatuttaaq oqaluttuarput, qanoq ajornakusoorpoq pineqartumi iliuuseqarsinnaaneq. Sulisut taamatuttaaq oqaluttuarput, qanoq ajornakusoorpoq pineqartumi iliuuseqarsinnaaneq. Sulisut taamatuttaaq oqaluttuarput, qanoq ajornakusoorpoq pineqartumi iliuuseqarsinnaaneq. Sulisut taamatuttaaq oqaluttuarput, qanoq ajornakusoorpoq pineqartumi iliuuseqarsinnaaneq.

Sulisut naammagittaalliorneq ajorput kinguneqartitsinissamut annilaangallutik, ajoraluartumillu tamanna atugarliornernik napparsimallunilu sulinngitsoornermik kinguneqartarpoq, aammalu illugisap annaanissaanut annilaangallutik, pissutsit akueriinnangikkunikkit. Kinguneri imaannaangitsorujuusinnaapput. Sulisunik annaasaqarneq piffissami, aatsaat sulisunik amerlanerusunik pisariaqartitsiffitsinni. Taakku saniatigut inunnuinnaq kingunerlussanngilaq, inuiaqatigiinnilu aningaasarsiornikkut akia annertussalluni. Pisortanit aquneqartut suliffeqarfiit kattuffiillu suliffeqarfimmi avatangiisit pitsaasuunissaat isumaginngippassuk, qaquguluunniit pikkorissunik sulisoqarnissatsinnik siunnerfippat inatsisitigut sinaakkusiussat malillugit angunngisaannartussaavarput. Taamaattumillu innuttaasunut toqqaannartumik kinguneqartussaavoq assigiinngitsutigut sullinneqarnerannut – ajornerpaamillu pisoqassappat, sulinneqanngilluinnarnermik kinguneqarsinnaalluni.

Uagullu aamma nuna tamakkerlugu politikkeriusut susinnaajunnaarsitaavugut, Inatsisartuni sulisutut sulisinnaannginnatta, taamaasillunilu akuliunniarneq ajornarlunnarluni. Taassumalu innuttaasut amerlasuut, tassani sulisut, aqqissuussaansinnut susinnaajunnaarsitaaneq tatiginnikkunnaarnerlu misigilerlugu, ajornerpaarlut anguneqqassappat demokratiimik ingerlatsinerput tatigiunnaarsinnaallugu. Uannut aamma eqqaasitsivoq, qanoq annertutigisumik suliaqassanersugut suliffeqarfiit avatangiisaannik pitsaasunik isumannaatsunillu qulakkeerinninnissatsinnut. Branchit ilaasa allanit pitsaanermit aqussinnaasarpaat, nassuerutigigitiguli, suli ungaseqimmat ataqqeqatigiinnerup ataatsimullu paaseqatigiinnerup anguneqarnissaa, qanoq isumaqatigiinngissutaasinnaasut suliffeqarfimmi pinaveersaartinnissaat suliffimmi avatangiisinut inatsit aallaavigalugu.

APV-nik (suliffeqarfiit nalilersorneri) allattorneqartarput, taakkuli malinnaavigineqanngippata suliffeqarfimmi tamanut iluaqutaasussamik, assersuutaannaavoq allaffissornikkut ingerlatamik, pitsaasumik suliffeqarnissamik siunertamik naammassinnissinnaanngitsut ilaqqissasut. Sulisitsisoq sulisut pisinnaatitaaffi suliffeqarfiullu sulisunut politikki allassimasut malinngippagut, taava qanoq iliortoqassava, sulisoq assersuutigalugu kattuffimmut ilaasortaasimannngippat taamaattumillu taassumunnga ikiortissarsinnaananani? Sulisoq akissaqanngippat nukissaqanngippalluunniit inatsisilerituumut ikioqqunissaanut?

Taamaattumik uani isumaqarpunga, tamanut tunngatillugu pitsaanerusoq inuusuttut inersimasullu ilinniarluarnissaannut pitsaanerusumik sakkussaannik tuniorarnissaat suliffeqarfimmut isinnginnerminni pisinnaatitaaffimminnik ilisimaarinninniassammata. Taamaattumik Asii Chemnitz Narup isumaqatigillunnarpara oqarmat, isertuussamik kalerriisartut silaannaqanngitsumilusooq inissisimapput. Siunnersuuteqartup saqqumiussaani issuaalaarpunga:

“Inatsisissap akuersissutigineqarneranut atatillugu aamma pingaaruteqartuuvoq suliffeqarfiit pisortallu piumaffigissallugit sulisuminnut, suleqatitsiminnullu allat, isertuussanik kalerriisarnermut aqqissuussinermik ilitersuusioqqullugit, paasinarsisillugu isertuussanik kalerriisarnermut aqqissuussineq qanoq atorineqassanersoq”.

Ukiut ingerlanerini assigiinngitsunik paragraf 37 aqutugalugu apeqquteqartarsimavunga whistleblowerneq taakkunungalu ilitersuutit pillugit¹. Akissutini erserpoq, aqqissuussaq ajoraluartumik killilimmik atorneqartoq, tassani pingaartumik Namminersorlutik Oqartussat qitiusumik allaffeqarfissuanni atorneqarluni, ilitersuummiuna allaffissuup iluinnaanut atuuttusoq. Taamaattumik erseqqissarusuppara pingaassusaa inuiaqatigiinni sulisut illersorneqarnissaasa aammalu suliffeqarfiit erseqqissaaviineqarnissaat inatsisitigut sinaakkutinik, qanoq sulisu peqatigalugit pitsaasunik, suliffigiuminartunik nukittuunillu suliffeqartoqarsinnaaneramik tatigeqatigiinneq inuiaqatigiillu tamarmiusut soqutigisaat eqqummaariffigalugit.

Inuit sapiitsut tamaasa qutsavigalugillu nersualarusuppakka, suliffeqarfimminni pissutsinik isumakulunnartunik annilaarnarsinnaasunillu ammaassisimasut, taakkunanilu aamma eqqartuussivikkut pineqaatissinneqartoqarsimalluni pisortaqtigiinni qaffasinnerpaani naleqqutinngitsunik pissusilersorneq

¹ https://ina.gl/documents/para3637/2019/svar/341_2019_whistleblowerordning_ANWA_svar.pdf

pissutigalugu. Direktørit, pisortat, sinniisut ilaallu maligassiuusuusariaqarput. Isumaqarpungali, iliuuseqartoqanngippallaartoq suliffimmi avatangiisit pitsaanerpaaffimmiinnissaat qulakkeerniarlugu – isumaqarpungalu, siusinnerusukkut paragraf-37 malillugu apeqquteqaatigisimasannut Naalackersuisut akissutaat paasisakinnermik takussutissiisoq, qanoq ililluni suliffimmi avatangiisit pitsaanerpaaffissaminniinnissaannut². Sulinermut nakkutilliisut sulinerat Kalaallillu Nunaanni suliffigissaasut sulinerat nunatsinni nakussassartariaqarput, tamannalu danskit naalagaaffiata peqataaffigissavaa.

Siunnersuut ataatsimiititaliami suliarineqartussatut innersuussutigaarput, tassani erseqqissumik aammalu ersarissumillu pilersaarusiortoqaqqullugu, qanoq suliniutip tamakkiisumik atortuulersinneqarnissaa qularnaarneqarsinnaanersoq.

---

² https://ina.gl/documents/para3637/2019/svar/339_2019_arbejdsmiljoe_ANWA_svar.pdf